

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Ο ΚΑΘΟΡΙΣΤΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΣΤΕΝΙΩΤΩΝ ΣΤΗΝ ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΗ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΔΡΟΥ

ΟΠΩΣ ΗΔΗ ΠΡΟΑΝΑΦΕΡΑΜΕ στό προηγούμενο κεφάλαιο, μέ τό τέλος τοῦ πολέμου καί τῆς κατοχῆς καί παρά τόν πόνο πού εἶχε σκορπίσει στό χωριό ὁ μέγας ἀριθμός τῶν πνιγέντων Στενωτῶν, ριχτήκαμε ὅλοι μέ πάθος στό ναυτικό ἐπάγγελμα· μιά καί ἦτο γιά μᾶς τό μοναδικό, ἔστω καί ὑγρό, «στάδιον δόξης λαμπρόν». Ὑπῆρχαν οἰκογένειες, πού εἶχαν συγχρόνως καί δύο καί τρία καί τέσσερα ἀκόμη μέλη τους μαρκαρισμένα σέ διάφορους βαθμούς καί εἰδικότητες.

Φυσικά περίπου τό ἴδιο συνέβη καί στά ἄλλα ναυτικά χωριά τῆς Ἄνδρου. Κανένα ὅμως ἀπό αὐτά δέν ἔφθασε τόν ἀριθμό τῶν Στενωτῶν ναυτικῶν, οἱ ὁποῖοι ἀνέκαθεν εἶχαν τήν ἐκτίμησι καί προτίμησι ὅλων τῶν Ἀνδριακῶν καί ὄχι μόνο ἐφοπλιστικῶν κύκλων.

Ἔτσι οἱ ἐπιταγές τῶν δολλαρίων, πού ἔφθαναν στίς Στενιές μέ τήν μέθοδο τῶν συστημένων ἐπιστολῶν, ἄρχισαν νά παίρνουν τήν μορφή χιονοστοιβάδας, διότι ἤθελαν νά καλύψουν τό ταχύτερον τά μεγάλα κενά, πού εἶχαν συντελεσθεῖ μέ τήν προαναφερθεῖσα συναλλαγή τῆς «ἀνταλλαγῆς».

Ἄλλωστε, ὅπως ἦτο φυσικό καί ἐπόμενο, ὕστερα ἀπό τά τέσσερα χρόνια τῆς στέρησης καί μιζέριας τῆς κατοχῆς, ξύπνησε τό ἀκράτητο ὑπερκαταναλωτικό ἔνστικτο τοῦ Στενωτῆ.

Οἱ ἐπιταγές τῶν Στενωτῶν ἐξοφλοῦντο, λόγω τοῦ ἀπορρη-
του, στούς ἤδη γνωστούς συγγενεῖς καί φίλους ἐμπόρους τῆς ἀγορᾶς, οἱ ὁποῖοι τούς εἶχαν, κατά κάποιον τρόπο, βοηθήσει κατά τήν διάρκειά τῆς κατοχῆς.

Στό μεταξύ αυτό ξεκίνησε ένας σκληρός ανταγωνισμός μεταξύ των εμπόρων της αγοράς, για την όσο το δυνατόν απόκτηση περισσότερων έπιταγών. Έτσι ο κάτοχος της έπιταγής έπρεπε να ψάξει για την μεγαλύτερη προσφερομένη τιμή του δολλαρίου. Επίσης έπρεπε να επιλέξει για την αποταμίευση και τον πιο φερέγγυο έμπορο πωλητή χρυσών λιρών Άγγλίας, διότι κυκλοφορούσαν και οι λεγόμενες Ίταλικές, οι οποίες όμως ήσαν έλλιποβαρείς και σχετικώς μικροτέρας άξιας σέ σύγκριση μέ τίς γνήσιες άγγλικές.

Ο παραπάνω τρόπος οικονομικής συναλλαγής είχε ως αποτέλεσμα να γίνουν πάλι οι Στενιώτες οι μεγαλύτεροι τροφοδοτές χρήματος της μεταπολεμικής αγοράς της Χώρας και να συμβάλουν καθοριστικά στην ανασυγκρότηση και ανάπτυξη της.

Έν τώ μεταξύ ο τότε ύπουργός συντονισμού της κυβέρνησης του στρατηγού Παπάγου Σπύρος Μαρκεζίνης, για να θέσει τέρμα στα οικονομικά χάλια της Ελλάδας, προέβη τό 1953 στην έθνοσωτήρια αίφνίδια δραστική ύποτίμηση της δραχμής, χωρίς να άκολουθήσει και αύξηση των άγαθών.

Η ύποτίμηση αυτή είχε ως αποτέλεσμα σχεδόν να διπλασιάσει τίς δραχμικές άποδοχές των ναυτικών, των όποιων οι άμοιβές ήσαν σέ συνάλλαγμα, αλλά και να έλαχιστοποιήσει την λαθραία συναλλαγή συναλλάγματος. Τό ξένο όμως συνάλλαγμα παρέμενε για τούς μεγαλεμπόρους του Πειραιά τό άπολύτως άναγκαίο οικονομικό στοιχείο για τίς συναλλαγές τους, διότι τό κράτος ήτο πολύ φειδωλό συναλλάγματος στερούμενο συναλλαγματικών άποθεμάτων.

Τότε πάλι ή ΣΟΦΙΑ του Σ. Μαρκεζίνη έδρασε και πάλι μέ την θέσπιση του περίφημου νόμου 2687/53, περί προσελκύσεως ξένων κεφαλαίων.

Ο νόμος αυτός καταργούσε όλα τά άνελαστικά στοιχεία των οικονομικών μέτρων της δικτατορίας του Μεταξά και παρείχε κίνητρα για την είσοδή νέων κεφαλαίων. Ο νόμος δέ αυτός και ιδιαίτερα τό άρθρο 13, συνετέλεσε στην άλματώδη κατακόρυφη αύξηση του υπό Έλληνική Σημαία έμπορικού στόλου στίς δεκαετίες πού άκολούθησαν.

Αυτά όλα τά γεγονότα και ή συνεχώς άκμάζουσα έμπορική ναυτιλία έδραίωσαν την οικονομική συμβολή των Στενιωτών στην αγορά της Χώρας και στην περαιτέρω ανάπτυξη της.

Μέ την κατοσκευή δέ της άμαξητηής όδου Στενιών-Χώρας σά

μέσα τῆς δεκαετίας τοῦ 1950, σχεδόν σύσσωμη ἡ πελατεία τῶν Στενιωῶν ἐστράφηκε στὰ μαγαζιά τῆς Χώρας, καταδικάζοντας ἔτσι σέ οἰκονομικό μαρασμό καί κλείσιμο τὰ ἀντίστοιχα Στενιώτικα μαγαζιά.

Ὁ ἐμπνευστής καί δημιουργός τῶν πέντε τόμων τῆς ἐκδοτικῆς σειρᾶς «ΣΤΕΝΙΩΤΙΚΑ» ἐπίτιμος Πρόεδρος τοῦ «Συνδέσμου Στενιωτῶν Ἄνδρου» Πλοίαρχος Γεώργιος Ἴ. Φαλαγγᾶς.